

27. 4. 2015

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Výkon veřejné funkce člena zastupitelstva obce - překážka v práci na straně zaměstnance

Překážky v práci jsou skutečnosti, které brání zaměstnanci ve výkonu práce v pracovní době po časově omezenou dobu.[1] Tyto překážky se mohou vyskytnout jak na straně zaměstnavatele, tak na straně zaměstnance. Překážkami v práci na straně zaměstnance jsou osobní překážky a překážky z důvodu obecného zájmu. Mezi překážky z důvodu obecného zájmu řadíme dle §200 a násl. zákona č. [262/2006](#) Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákoník práce“ nebo „ZP“) výkon veřejné funkce, výkon občanské povinnosti a jiné úkony v obecném zájmu a právě otázkami výkonu veřejné funkce se bude zabývat tento článek.

Výkonem veřejné funkce se pro účely zákoníku práce rozumí plnění povinností vyplývajících z funkce, která je vymezena funkčním nebo časovým obdobím a je obsazována na základě přímé nebo nepřímé volby nebo jmenováním podle zvláštních právních předpisů. ZP uvádí demonstrativně jako příklad veřejné funkce poslance, senátora, přisedícího a člena zastupitelstva územního samosprávného celku (tzn. obce a kraje). Tento článek se zaměřuje na výkon veřejné funkce člena zastupitelstva obce.

Právní úprava

Veřejná funkce člena zastupitelstva obce se řídí zejména zákonem č. [128/2000](#) Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“). Zákoník práce lze užít jen v těch případech, kdy jeho jednotlivé ustanovení výslovně uvádí, že se týká i výkonu veřejné funkce člena územního samosprávného celku. Aplikace zákona o obcích má tedy přednost před aplikací zákoníku práce.

Uvolněný a neuvolněný člen zastupitelstva

Zákon o obcích rozlišuje členy zastupitelstva obce na dvě základní skupiny a to:

1) Na členy dlouhodobě uvolněné a členy, kteří před zvolením do funkce člena zastupitelstva obce nebyli v pracovním poměru, ale vykonávají funkci ve stejném rozsahu jako dlouhodobě uvolnění členové zastupitelstva. Dlouhodobě uvolněným pro výkon funkce je člen zastupitelstva obce, který vedle výkonu této funkce neplní žádné povinnosti vyplývající z pracovního poměru.

2) Na členy neuvolněné, tedy všechny ostatní, kteří tvoří první skupinu.

Toto dělení má vliv na rozsah výkonu funkce zastupitele a na jeho odměňování. O tom, kteří členové zastupitelstva obce budou svou funkci vykonávat vedle plnění povinností vyplývajících z pracovního poměru a kteří bez souběžného plnění těchto povinností, rozhoduje zastupitelstvo obce, v jehož pravomoci je stanovit počet svých dlouhodobě uvolněných členů.[2]

Pracovní doba

Neuvolněný člen zastupitelstva vykonává veřejnou funkci primárně mimo pracovní dobu. Teprve

tehdy, není - li to možné, lze považovat výkon veřejné funkce za překážku v práci na straně zaměstnance a zaměstnavatel mu poskytne pracovní volno v nezbytně nutném rozsahu k výkonu veřejné funkce, avšak v rozsahu nejvýše 20 pracovních dnů v kalendářním roce. Překážku v práci musí zaměstnanec zaměstnavateli prokázat.

Uvolněný člen zastupitelstva (tzn. zaměstnavatel mu poskytl dlouhodobé pracovní volno) není zaměstnancem obce ve smyslu zákoníku práce, nemá tedy pevně stanovenou pracovní dobu. Veřejnou funkci vykonává 24 hodin denně, 7 dní v týdnu. Jeho pracovní dobu nelze spojovat s úředními hodinami obecního úřadu.

Odměňování členů zastupitelstva

Náhrady mzdy nebo platu zaměstnanci v těchto případech obecně nepřísluší, není -li to výslovně zákonem stanoveno, pokud to není mezi účastníky pracovněprávního vztahu dohodnuto nebo vnitřním předpisem stanoveno jinak.[3]

Odměňování neuvolněného člena zastupitelstva

Členu zastupitelstva obce, který je v pracovním poměru a který není pro výkon funkce dlouhodobě uvolněn, poskytne zaměstnavatel náhradu mzdy nebo platu, kterou včetně pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění je zaměstnavateli povinna obec uhradit. Rozsah doby potřebné k výkonu funkce v konkrétním případě určí obec, jak stanovuje § 71 odst. 4 zákona o obcích. Neuvolněnému zastupiteli může být poskytnuta také odměna za výkon funkce z rozpočtu obce. O tom, zda odměna bude poskytnuta a v jaké výši, rozhoduje zastupitelstvo. Při rozhodování o výši odměny je však zastupitelstvo omezeno stanovenou maximální výší odměny nařízením vlády č. [37/2003](#) Sb., o odměnách za výkon funkce členům zastupitelstev. Neuvolněnému členu zastupitelstva obce, který vykonává funkci starosty, může být měsíční odměna poskytnuta až do výše 0,6 násobku výše měsíční odměny stanovené podle přílohy č. 1 k tomuto nařízení pro uvolněného člena zastupitelstva obce, který vykonává funkci starosty. Měsíční odměna se poskytuje ode dne, který stanoví zastupitelstvo.

Odměňování dlouhodobě uvolněného člena zastupitelstva

Členu zastupitelstva obce, který je pro výkon funkce dlouhodobě uvolněn, nepřísluší náhrada mzdy nebo platu od zaměstnavatele, nýbrž měsíční odměna za výkon funkce, kterou mu poskytuje obec dle ust. § 71 odst. 1 zákona o obcích. Tato odměna se vyplácí z rozpočtu obce. Odměna se uvolněnému členu zastupitelstva poskytuje ode dne, kdy byl zvolen nebo jmenován do funkce, za kterou odměna náleží. Takto se postupuje i u toho člena, který nebyl před výkonem veřejné funkce v pracovním poměru.

Odměňování při souběhu funkcí

Jestliže dojde k souběhu několika funkcí, náleží uvolněnému členu zastupitelstva ta měsíční odměna, která je nejvyšší a neuvolněnému členu zastupitelstva lze poskytnout odměnu až do výše souhrnu odměn za jednotlivé funkce.

Odměna při skončení funkčního období

Zákon o obcích pojednává mimo jiné i o odměně při skončení funkčního období. Na tuto odměnu mají nárok uvolnění členové zastupitelstva a neuvolněný člen zastupitelstva, jestliže vykonává funkci starosty, za kumulativního splnění dvou podmínek a to, že jim příslušela ke dni voleb do zastupitelstva měsíční odměna a nevznikl jim opětovný nárok na měsíční odměnu. Výše této odměny se stanoví součtem výše měsíční odměny a násobku výše měsíční odměny a počtu celých ukončených

po sobě jdoucích let výkonu funkce (max. však 5 let).

Dovolená

Neuvolněný člen zastupitelstva má nárok na dovolenou v rozsahu, jaký mu stanovil jeho zaměstnavatel, tzn. řídí se zákoníkem práce.

Uvolněný člen zastupitelstva má nárok na dovolenou podle zákona o obcích v délce 5 týdnů za kalendářní rok, přičemž po dobu dovolené mu náleží jeho měsíční odměna. Jestliže funkční období tohoto člena netrvalo po dobu celého kalendářního roku, má nárok na poměrnou část dovolené. Zákon o obcích dále stanovuje, že obec poskytne uvolněnému členu zastupitelstva také tu část dovolené, kterou nevyčerpal před uvolněním k výkonu veřejné funkce. Nevyčerpal-li uvolněný zastupitel dovolenou před uplynutím doby uvolnění k výkonu veřejné funkce, poskytne mu ji uvolňující zaměstnavatel.

V případě, že uvolněný člen zastupitelstva nemohl dovolenou nebo její část čerpat v průběhu příslušného kalendářního roku, převede se mu tento jeho nárok do následujícího kalendářního roku, popř. může tento zastupitel požádat obec o náhradu měsíční odměny za nevyčerpanou dovolenou.

Mgr. Dominika Vašendová,
podnikový právník

---

[1] Příručka pro personální a platovou agendu [online]. Ministerstvo práce a sociálních věcí [cit. 2015-04-04]. Dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#).

[2] Srovnej § 84 odst. 2 zákona o obcích.

[3] Srovnej § 200 zákoníku práce

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Odpovědnost zaměstnavatele a zaměstnance v souvislosti s využitím umělé inteligence](#)
- [Nový návrh zákona o platformové práci - 2. díl: Redefinice závislé práce](#)
- [Home office v Česku, Německu a Rakousku: je česká právní úprava práce na dálku dostatečně flexibilní?](#)
- [Postoupení pohledávky na náhradu škody v pracovněprávních vztazích](#)
- [Návrh zákona o digitálních platformách přináší více, než se na první pohled zdá](#)

- [Odposlechy na pracovišti, policejní vyšetřování a skončení pracovního poměru](#)
- [Odpovědnost zaměstnance za schodek](#)
- [Konec improvizace v odměňování: zamyšlení nad návrhem transpozice směrnice o transparentním odměňování](#)
- [Nový návrh zákona o platformové práci - 1. díl](#)
- [Genderový audit jako strategický nástroj zaměstnavatele: Jak se připravit na implementaci směrnice 2023/970?](#)
- [Pokuta za švarcsystém kurýrů Rohlíku potvrzena Ústavním soudem](#)